

Lukáš Rosecký: Odbojové hnutí na Žďársku na konci 2. světové války

Bakalářská práce. Ústav historických věd Filosofické fakulty University Pardubice, Pardubice 2019.

Lukáš Rosecký si jako jádro svého výzkumu zvolil oblast Žďárských vrchů, které uchvacují svými panoramaty, hlubokými lesy či rozmanitými skalními útvary. Pomníky, názvy turistických stezek upomínají ale také na to, že tato místa byla jedním z hlavních center protinacistického odboje – konkrétně partyzánského hnutí. Toto téma prošlo různými vlnami zájmu. V období komunismu byla typická až glorifikace partyzánů. Po roce 1989 se setkáváme s přístupem zcela opačným, kdy byla patrná snaha přínos partyzánského hnutí snižovat. Téma stále ještě nabízí jak bílá místa, tak díky zmíněným vyhoceným přístupům k tématu i prostor k novým interpretacím.

Autor si v úvodu vytyčil jasné cíle – přiblížit situaci v okolí města Žďáru nad Sázavou v průběhu druhé světové války z hlediska místních odbojových aktivit. Zaměřil se především na činnost partyzánské brigády Mistra Jana Husa, přiblížil vztah místního obyvatelstva k odboji. Důležitou část tvoří popis květnových dnů roku 1945 v jednotlivých obcích.

Zpracování tématu je založeno na práci s odbornou literaturou, která je zmíněna v úvodu a nechybí ani její kritické zhodnocení, kdy si je autor vědom úskalí práce s publikacemi vydanými před rokem 1989 i toho, že řada z nich pochází z pera amatérských historiků a ne na všechny uvedené informace se lze zcela spolehnout. Student dále pracoval

s materiály Státního okresního archivu ve Žďáru nad Sázavou a to především s obecními a školními kronikami. Kromě toho využil i rozhovory s pamětníky uložené v témže archivu. I zde upozorňuje na to, jak nespolehlivým materiálem jsou kroniky, kvůli jejich zpětnému dopisování až několik let po válce.

Na úvod autor přibližuje situaci ve Žďáru nad Sázavou v období druhé světové války – hospodářskou situaci, politicko-společenskou aj. Stejně postupuje i v dalších kapitolách, kdy líčí dění v dalších obcích. Bylo by jen lepší, kdyby údaje o počtu obyvatel autor uvedl u všech sledovaných obcích, a ne pouze u některých. Důležité je, že stručně zmiňuje podobu odbojové činnosti v regionu od počátku války, až po první výsadky partyzánů ze SSSR i následné represe ze strany okupační moci. Dobře také zmínil rozdíl mezi západními a východními výsadbami, přičemž neopomněl zdůraznit ideologické působení sovětských výsadkářů.

V další kapitole podrobně popisuje průběh jednotlivých výsadek. Samostatnou kapitolu pak tvoří popis činnosti brigády Mistra Jana Husa. Po té se dostává k příkladům spolupráce v jednotlivých obcích. Tuto část hodnotím jako tu z nejpřínosnějších. Porovnání

různých přístupů k partyzánskému hnutí v jednotlivých obcích – od jeho podpory až ke kolaboraci s Němci. Poutavá a zároveň přínosná je kapitola zabývající se posledními dny války a srovnání jejich průběhu ve Žďáru a dalších třech obcích. V závěru nechybí ani vlastní zhodnocení role partyzánského hnutí v dané lokalitě.

Za slabé místo práce považuji jednostrannou pramennou základnu. Autor sice v úvodu konstatuje úskalí práce s kronikami i slabiny odborné literatury, ale celá bakalářská práce je vystavěna právě na těchto pramenech (především na publikaci Ondřeje Červeného *Osvobození Žďárska* a obecních kronikách). I když Rosecký na některých místech upozorňuje na rozpory zápisů v kronikách s výpověďmi pamětníků, práce s dalšími prameny by přispěla k hlubšímu poznání tématu (např. materiály gestapa či materiály partyzánského oddílu MJH umístěné v Archivu bezpečnostních složek a Vojenském historickém ústavu).

Struktura práce je přehledná, jednotlivé kapitoly mezi sebou logicky navazují. Na kvalitě práce ubírají občasné chyby v interpunkci, vychýlení z vazby, objevil se i překlep v místním názvu (obec Křivánky, má být Křižánky). Na straně 67 při přejímání citace z jiné práce ji překopíroval i s číslem poznámky. Orientaci v textu ztěžuje vynechávání podnětu, kdy čtenáři nemusí být vždy jasné, o kom se právě mluví. Text by určitě oživilo, kdyby citace vzpomínek pamětníků byly ponechány přímo v textu, na místo jejich umístění do poznámek pod čarou.

I přes uvedené výhrady práce Lukáše Roseckého splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení C.

Datum 6. srpna 2019

Podpis (autora posudku)

